

Societat

SERVEIS

MARIA ORTEGA
BARCELONA

Es va voler reforçar el pes de la part tècnica enfront de l'estrictament econòmic perquè la batalla no es lluités només en el terreny monetari, com havia passat en els últims anys, però el resultat no va ser, precisament, l'esperat. L'última edició del concurs públic per adjudicar el servei de l'atenció domiciliària (SAD) a Barcelona va deixar fora l'ONG Associació Benestar i Desenvolupament (ABD), especialitzada a donar resposta a situacions de vulnerabilitat i que oferia aquests serveis d'atenció a la llar en dues de les quatre zones en què es divideix Barcelona. Per contra, va *premiar* dues grans empreses mercantils.

En concret, les guanyadores del concurs van ser Clece –empresa del grup ACS, propietat de Florentino Pérez, i que va néixer com a especialitzada en serveis de neteja–, i Valoriza –que pertany a la constructora Sacyr–. Les altres dues zones de la ciutat les va mantenir, això sí, l'entitat del tercer sector Suara. És paradoxal, però, que en l'edició del concurs en què el govern municipal va voler aplanar més les coses a les empreses socials i va fer que la valoració del projecte tècnic tingués un pes del 80% enfront del 20% de la part econòmica –en el concurs anterior la proporció era de 60/40– el resultat desfavoreixi una empresa especialitzada a atendre persones vulnerables. Si es miren els resultats àrea per àrea, s'observa que tant Suara com ABD tenen valoracions tècniques més altes que no pas les dues mercantils, però la puntuació que se'ls atorga no arriba a assolir els 80 punts possibles i es queda en un 61 com a màxim. En el cas d'ABD, la valoració monetària resulta clau i porta Clece i Valoriza a guanyar el concurs, una circumstància que no es dona en el cas de Suara. “El que acaba decantant la balança és l'oferta econòmica”, la-

Florentino i Sacyr es queden l'atenció domiciliària a Barcelona

Dues constructores desbanquen una empresa social i oferiran el servei en dues de les quatre zones de la ciutat

menta Àngels Guiteras, gerent d'ABD. Defensa que la seva empresa tenia un “molt bon projecte” per oferir aquests serveis i que, en canvi, va obtenir una puntuació de 45,7 sobre 80. “Els serveis d'atenció a les persones els haurien d'oferir les empreses socials, que són les que disposen de l'expertesa per fer-ho”, lamenta Guiteras, que no culpa, però, l'Ajuntament de Barcelona d'aquest procés, sinó “la manera com es fan els processos de contractació pública en general” i el fet que la valoració econòmica obtingui la nota més alta possible i, en canvi, la social no. El 2006, de fet, ja van perdre un primer cop el concurs enfront d'una empresa mercantil.

Contracte de 113 milions

En el cas del SAD de Barcelona –atén prop de 20.000 persones–, el concurs per als anys 2016 i 2017 es va resoldre l'11 de febrer, després que el pertinent comitè d'experts analitzés els projectes que havien presentat totes les empreses –a l'àrea que comprèn els districtes de l'Eixample i Gràcia hi va haver fins a set aspirants i és on, finalment, es va

imposar la filial de Sacyr–. El contracte per aquest servei suposa, per als dos exercicis previstos i per al conjunt de zones, una despesa municipal de fins a 113 milions d'euros. Cal tenir en compte que, més enllà de l'oferta econòmica que formulava cada aspirant, les empreses socials estan exemptes d'IVA, però per a les mercantils es preveu un 4%.

Des de l'Ajuntament, el director de planificació i innovació de l'àrea de Drets Socials, Lluís Torrens, diferencia “l'esforç” que està fent el consistori per posar clàusules socials a la contractació del fet que les empreses que s'adjudiquin els serveis tinguin una forma jurídica o una altra. Torrens remarca que el govern que capitaneja Ada Colau va voler donar el màxim pes possible a la part tècnica i que els serveis jurídics del consistori van situar el límit en el 80% perquè hi ha, explica, una instrucció del 2013 que remarca que rebaixar la part econòmica per sota del 20% és “desvirtuar” l'oferta. L'Ajuntament està en procés de revisar totes les clàusules socials per aplanar el terreny a aquestes empreses, però, en el cas concret

Canvi
L'ONG
ABD perd la
prestació del
servei per una
pitjor oferta
econòmica

Repte
L'Ajuntament
revisa les
clàusules
socials per
millorar la
contractació

de l'atenció domiciliària, Torrens argumenta que si el que va acabar decantant la balança per empreses mercantils són els 20 punts de la part econòmica és que la diferència en la puntuació tècnica del projecte no era prou notòria: “Com a administració, al marge de donar el millor servei, també hem d'administrar de la millor manera els diners”.

Les entitats demanen al Govern una llei de serveis socials per protegir les empreses del tercer sector

MARIO MARTÍN MATAS
BARCELONA

En la contractació pública de serveis d'atenció a les persones, “la voluntat política no sempre és suficient”, diu el president de la Taula del Tercer Sector, Oriol Illa. Coincidint amb la crisi, assegura Illa, els criteris econòmics han fet que el preu guanyés una rellevància massiva gran a l'hora d'adjudicar-los.

La Taula ja fa anys que critica una pràctica que no és exclusiva de cap administració, tot i que Illa admet que aquesta tendència ha si-

gut especialment rellevant en el cas dels ajuntaments. De fet, a través de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública, la Generalitat i les entitats van acordar el desembre passat un codi de bones pràctiques per a la contractació pública dels serveis d'atenció a les persones. Tothom està d'acord que l'oferta més avantatjosa “no necessàriament s'ha de determinar atenent exclusivament el preu”, tot i que el codi no té força legal.

És per aquest motiu que les entitats socials demanen una llei de serveis socials que creï la figura del concert, tal com ja passa en l'ensenyament i la salut. Això faria necessària una acreditació prèvia i, juntament amb la llibertat d'elecció de l'usuari, la Taula creu que beneficiaria les entitats amb més tradició al territori.

La nova llei, segons explica Illa, estaria blindada perquè els serveis socials són competència pròpia de les comunitats autònomes, i una directiva europea del febrer del 2014 ja va deixar marge per incloure clàusules socials en la contractació pública. Les Balears, Cantàbria, el País Basc i Castella i Lleó ja han fet lleis pròpies en aquest sentit. Mentre no n'hi hagi una de catalana, empreses com les de Florentino Pérez tindran fàcil

El president de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, Oriol Illa. PERE TORDERA

CASTELLERS EXTRAESCOLARS La setena edició del Joverd, un projecte pedagògic encapçalat pels Castellers de Vilafranca, va aconseguir aplegar el cap de setmana passat més

d'un miler d'estudiants de vuit centre educatius diferents a la capital de l'Alt Penedès, amb l'objectiu de promocionar el fet casteller entre els escolars. Els Bordegassos de l'Alt Penedès, els

Castellers del Foix i els Tirallongues del Pou de l'Eugeni van ocupar les primeres posicions del Joverd, organitzat des de l'any 2010 com si es tractés d'un concurs de castells d'adults.

Apunta, també, que en el contracte es va apujar el preu per hora previst i es va fixar la necessitat de complir el conveni col·lectiu.

Durant els anys de crisi i oferint preus a la baixa, empreses com Clece s'han fet fortes gestionant espais com escoles bressol. Les empreses socials lamenten que la guerra de preus les deixa fora de joc. —

adjudicar-se la gestió de determinats serveis socials.

Reforma pendent

La redacció de la llei ja es va posar sobre la taula fa un any, quan l'anul·lació dos cops de la concessió a l'empresa Eulen de la gestió del CAP de l'Escala va evidenciar que era impossible excloure empreses privades del concurs.

L'oficina de contractació del Govern ha fet recentment un informe sobre tota la contractació pública feta l'any 2014 i conclou que només un 25% de les 7.333 adjudicacions fetes pel Govern inclouen clàusules socials. "Hi ha marge de millora", admet l'organisme en l'informe, que constata, a més a més, que les clàusules socials no van necessàriament en benefici de les entitats del tercer sector. —

La teleassistència, a concurs: 34,2 milions

L'Ajuntament ha engegat el procés d'adjudicació del contracte del servei de teleassistència per al període 2017-2019 per un import de 34,2 milions. La tinent d'alcalde de Drets Socials, Laia Ortiz, va explicar ahir que s'han introduït millores en el plec de clàusules d'aquest servei, que atén actualment 86.841 persones, en previsió de poder arribar a més usuaris, atendre millor la diversitat de perfils i millorar el control sobre les condicions laborals. És un servei gratuït per a persones grans o amb dependència, que permet fer-los un seguiment a distància i prestar-los atenció immediata en cas d'emergència.

En poden disposar les persones més grans de 75 anys i les que tenen una dependència o discapacitat. En aquest cas, el concurs públic preveu que el projecte tècnic tingui un pes del 51% i l'econòmic del 49%, perquè, segons el consistori, el fort component tecnològic d'aquest contracte desaconsella canviar els percentatges.

El servei d'atenció domiciliària permet que persones grans o vulnerables mantinguin cert nivell d'autonomia i continuïn vivint a casa seva.

CÈLIA ATSET

BARCELONA

Colau fitxa l'exconseller de CiU Pere Macias per a la connexió del Tramvia

Trias diu que la incorporació d'un "amic" no farà canviar la seva opinió del projecte

M.O.
BARCELONA

Cop d'efecte del govern d'Ada Colau en el projecte per enllaçar les dues línies de tramvia, que és un dels projectes emblemàtics del seu mandat i al qual s'oposa frontalment el grup municipal de CiU. El govern encarregarà a Pere Macias, exconseller de Política Territorial (1997-2001) la direcció estratègica del projecte. Macias, que fins l'any passat era diputat al Congrés de Diputats per CiU (2008-2015), va impulsar la construcció dels dos tramvies com a conseller, i va defensar el projecte d'enllaçar-los. Ara serà el responsable d'executar-lo.

La direcció de Macias estarà sota la responsabilitat de la tinència d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, i permetrà coordinar la interlocució entre els diferents agents implicats en aquest projecte: l'Ajuntament, l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), la Generalitat i TMB, entre d'altres. La incorporació de Macias es materialitzarà al mes de maig.

Les crítiques de Trias

El grup municipal de CiU sempre s'ha oposat al projecte d'unir els dos tramvies per la Diagonal, i assegura en un comunicat que la seva opinió no ha canviat malgrat la incorporació del seu col·lega de partit al projecte: "Per molts motius, tècnics, de sostenibilitat, econòmics,

de salut, racionals i raonables, el grup de CiU s'oposa a la connexió del tramvia per la Diagonal. I això no ho farà canviar el fitxatge de cap professional per dirigir el projecte, per molt company de partit, militant o exconseller que sigui, com és el cas de Pere Macias –diu l'exalcalde Xavier Trias–. L'alcaldesa Ada Colau i el seu govern demostren molt poc respecte per nosaltres si es pensen que compraran voluntats i consensos amb fitxatges de personalitats o amics. Encara es posen més en evidència quan fan un moviment així sense cap tipus de diàleg ni de recerca de consens".

L'últim pas que havia fet el govern de Barcelona en Comú en la línia d'avançar cap a l'enllaç va ser la presentació dels estudis que situaven la connexió per la Diagonal com la més rendible de les quatre que es van estudiar. El cost del projecte es va xifrar en 175 milions d'euros. I, com va avançar l'ARA, els plans de l'Ajuntament passen per redibuixar la Diagonal entre les places de Francesc Macià i les Glòries, deixant només dos carrils de circulació per sentit i situant la plataforma per al tramvia al mig de la calçada.

Pere Macias (Olot, 1956) és l'actual president de la Fundació Cercle d'Infraestructures, és doctorat en enginyeria de camins, canals i ports i és professor de la UPC en matèria de legislació urbanística. Macias també va posar les bases de l'actual Pla Director d'Infraestructures que aconsella l'enllaç. —

La unió del Trambaix i del Trambesòs per la Diagonal és una prioritat per a l'Ajuntament de Barcelona. FRANCESC MELCION